

Helsinki 20.12.2022

Asia: HE 304/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta

Pyydettyä asiantuntijalausuntona Suomen ASH lausuu seuraavaa:

Suomen ASH ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä (HE 304/2022 vp) laiksi tupakkalain muuttamiseksi.

Tupakkalakimme tavoitteena on tupakka- ja muiden nikotiinituotteiden käytön loppuminen. Tämän vuoksi on tärkeää, että uusia tupakka- ja nikotiinituotteita säädellään erittäin tiukasti, jos niiden markkinoille tulemistä ei ole mahdollista muutoin estää.

Eduskunnan ratifioiman Maailman terveysjärjestön WHO:n tupakkapuitesopimuksen (27/2005) mukaan savukkeet ja muutamat muut tupakkaa sisältävät tuotteet on tarkoin suunniteltu sellaisiksi, että ne aiheuttavat ja ylläpitävät riippuvuutta. Monet niiden sisältämät yhdisteet ja savu ovat farmakologisesti aktiivisia ja myrkyllisiä. Ne muuttavat perimää ja aiheuttavat syöpää. Myös EU:n tupakkatuotedirektiivi (2014/40/EU) toteaa, etteivät tupakkatuotteet ole tavallisia hyödykkeitä, joten erityiset säätelytoimet ovat perusteltuja.

Suomen ASH pitää huolestuttavana sitä, että uusia nikotiinituotteita markkinoidaan laajasti sosiaalisen median kanavilla. Tehtyjen tutkimusten mukaan markkinointi on kohdistettu ensisijaisesti lapsiin ja nuoriin, ei niinkään tupakoiviin tai tupakoinnin lopettamista harkitseviin aikuisiin. Markkinoinnin tarkoituksena on houkutella uusia nuoria kuluttajia kokeiluihin muun muassa tuotteen ulkonäöllä ja nuoria kiinnostavilla mauilla ja tuoksuilla. Nuoren harmittomalta tuntuvasta kokeilusta saattaa syntyä perusta elinikäiseen nikotiiniriippuvuuteen.

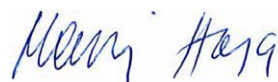
Tämän vuoksi Suomen ASH katsoo, että uusia nikotiinituotteita tulisi säädellä tarkasti, jotta niiden avulla ei olisi mahdollista houkutella lapsia ja nuoria nikotiinituotteiden käyttökokeiluihin eivätkä ne eivät lisäisi nikotiinituotteiden kulutusta ja nikotiiniriippuvaisen väestön määrää. Nämäkään tuotteet eivät ole terveydelle haitattomia, ja ne ovat erityisen haitallisia nuoren kehittyville aivoille.

Suomen ASH ry kannattaa sitä, ettei käytetä tupakkatuotedirektiivin artikla 11 ensimmäisen kohdan mahdollistamaa kansallista liikkumavaraa. Ennen kaikkea lasten ja nuorten suojelemiseksi Suomen ASH ry pitää tärkeänä, että kuumennettaviin tupakkatuotteisiin sovellettaisiin samaa sääntelyä kuin tavanomaisiin poltettaviin tupakkatuotteisiin.

Suomen ASH ry

Pekka Puska, puheenjohtaja

Mervi Hara, toiminnanjohtaja